

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szukasz, kombinujesz. Rynek sam nie wie czego chce. – opinie przedsiębiorców z Kujaw i Pomorza o regionalnym rynku pracy i szkolnictwie

Andrzej Matusiewicz
Dyrektor Łoży Bydgoskiej BCC

Business Centre Club
■ ŁOŻA BYDGOSKA

Konferencja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
2011-12-15

Koniec zamówień „na człowieka” pod plany, bo gospodarka państwowa to mniejszościowy udziałowiec rynku

- ◆ Skończył się w Polsce czas pewności zatrudnienia po szkole czy uczelni, która kształciła „na zamówienie” planowej gospodarki państwowej.
- ◆ Wolny rynek wcześniej zaistniał w polskiej gospodarce niż w szkolnictwie. Reforma Balcerowicza, dla wielu boleśnie i bezlitośnie, określiła rzeczywistość.
- ◆ Nowo powstające firmy od końca lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku musiały i potrafiły szybciej konkurować w nowych realiach niż szkolnictwo.
- ◆ Nie oglądając się na reformę systemu szkolnictwa zawodowego, firmy biorą „na siebie” przygotowanie do zawodu swych pracowników. Serwisant AGD, CO czy kelner dziś nie sprostą pracy prosto po „zawodówce”.

Plaga PR-owców – jak nie wiem, co ze sobą zrobić, to idę na marketing

♦ W latach 90. spec od marketingu i PR (public relations) stał się panaceum na sukces. Walczyć o klienta bez takiej osoby, a najlepiej całego działu – po prostu nie jest możliwe. I choć to stwierdzenie jest jak najbardziej prawdziwe, to 20 lat temu osiągało formy karykaturalne. Trwa to w wielu firmach do dziś.

♦ Działy marketingu w czasie koniunktury rosną w siłę i liczbę. Zwykle są najważniejszym działem w hierarchii. Każdy kolorowy kubek, kalendarz czy zwykły balonik cieszy i potwierdza zasadność decyzji zarządu. W wielu wypadkach sami właściciele stają się zakładnikami PR-owców.

Sama szkoła/wykształcenie „z ławki” to dużo za mało

Dyplom stał się towarem (można go nabyć za określoną cenę, ghostwriterzy napiszą pracę) a nie nobilitacją.

Coraz częściej, w wielu branżach ludzie chcą podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. W cenie są np. kursy dla kucharzy, bo i nie brak coraz to nowych okazałych lokali. Aby je zapełnić, szefem kuchni musi być prawdziwy artysta. Trzeba mieć fach „w ręku” by radzić sobie na rynku pracy. Sytuacja dojrzała na tyle, że i politycy nie mogą zmian w szkolnictwie odkładać w nieskończoność. O sukcesie i powodzeniu przygotowywanej reformy szkolnictwa zawodowego zdecydują, jak zawsze ludzie. Niezbędne będą kompromisy i otwartość w działaniu. Pracodawcy muszą pogodzić się z faktem, że nie dostaną po szkole pracownika przygotowanego w stu procentach do zawodu.

Prywatne uczelnie z agresywnych dachowców zmieniły się w tłuste koty

► Choć system edukacji teoretycznie stara się podołać oczekiwaniom przedsiębiorców, a ci drudzy bardziej rzeczowo określają swoje oczekiwania w stosunku do szkolnictwa, to nadal trudno mówić o współpracy tych dwóch światów.

► Biznes uczy pod swoje tu i teraz potrzeby a że jest elastyczny - często zmienia front. Bez roboty zostają „oburzeni/niepotrzebni” – chyba, że szybko się przekwalifikują.

Karta nauczyciela – kotwica i kula u nogi

- ◆ Stan nauczycielski funkcjonuje jak „zła” korporacja – niechętna zmianom, uzasadniająca na siłę swoje istnienie – zasada bmw.
- ◆ Szkoły już nie tylko będą musiały sprostać oczekiwaniom przedsiębiorców, ale i podjąć walkę o przetrwanie – już jesteśmy w środku cyklu niżu demograficznego.
- ◆ Wyjściem mogą być szkolenia zawodowe, uzupełniające podstawowe wykształcenie – fachowe czy akademickie.
- ◆ Im szybciej obie strony dyskusji – przedsiębiorcy i nauczyciele – zrozumieją wzajemną zależność, tym łatwiej będzie im pokonać obecne ograniczenia.

Erozja etyki pracy – byle robić, nawet na czarno, więc bez praw i obowiązków

◆ Najczęściej ostatecznym kryterium wyboru wykonawcy jest cena. Aby w niej się „zmieścić” – oszczędzamy na wszystkim. Najtańsze materiały, uproszczone technologie, a przede wszystkim nisko opłacani pracownicy. Żeby było jeszcze taniej – praca na czarno.

◆ Stadiony na Euro 2012, autostrady czy ogromne markety budują pracownicy bez formalnego zatrudnienia.

◆ Szara strefa, szczególnie w branżach tzw. „sezonowych” jest nadal politycznym tabu. Taki stan rzeczy demoralizuje ludzi i nie podnosi rangi zawodów.

◆ W polskich rodzinach kolejne pokolenie dorasta widząc rodziców bez praw i obowiązków wynikających z zatrudnienia.

2011-12-15

Outsourcing – IT, sprzątanie, księgowość...

- ♦ Zapowiedzi recesji od razu usztywniają politykę zatrudnieniową.
- ♦ Z powszechną akceptacją spotkało się wyprowadzenie z firm wielu usług, świadczonych do tej pory przez własne działy. Zaopatrzenie w materiały biurowe, sprzątanie, ochrona mienia – cała administracja. Z czasem działy IT, finanse, księgowość, czy wreszcie serwis.
- ♦ Zakład produkujący nakrętki ma się specjalizować i rozwijać właśnie w tym co robi najlepiej.
- ♦ Czy szkolnictwo w sposób dostateczny przygotowuje młodych ludzi do odnalezienia się na współczesnym rynku pracy?

Brak nauczycieli zawodu – zniknął model mistrz-uczeń

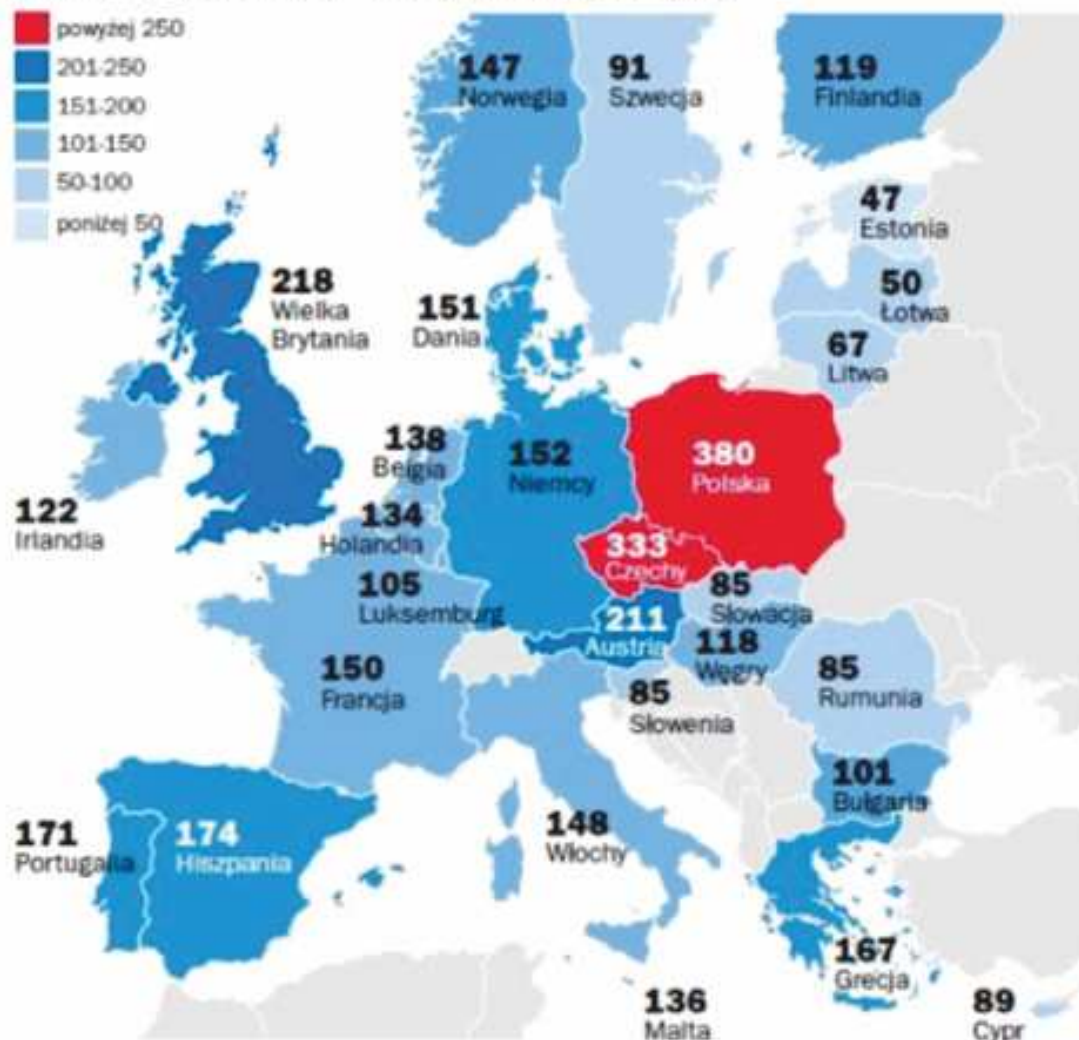
- ❖ Łatwiej fachowca z wieloletnią praktyką nauczyć zasad dydaktyki niż „panią od polskiego” specyfiki zawodu.
- ❖ „Zawodowiec” przechodząc z firmy do szkoły będzie kształcić na potrzeby swojego dawnego pracodawcy, a szerzej całej branży, z której się wywodzi.
- ❖ Pracodawca – swoim pracownikom jest w stanie zaoferować jasną ścieżkę zawodową, a sam ma gwarancję „dostaw” nowej siły roboczej przygotowanej pod fachowym okiem.

Korporacyjność zawodowa/bariery

- ◆ Mamy najwięcej zawodów regulowanych w Europie, bo aż 380. Niemcy ograniczają dostęp do 152 zawodów, Francja do 150, Holandia do 134, a Estonia jedynie do 47.
- ◆ Reglamentacja dostępu do zawodów zwykle zabezpiecza partykularne interesy członków korporacji, jest podstawowym ograniczaniem konkurencji i zbędnym utrudnieniem dla kandydatów do zawodów.
- ◆ Dawniej reglamentacją zawodów zajmowały się cechy rzemiosł. Choć system ten nie oparł się rewolucji przemysłowej – wówczas to powstały pierwsze szkoły zawodowe – to jednak zdobywanie kwalifikacji, pod okiem mistrza, wydaje się, że i dziś ma sens.

ZAWODY REGULOWANE W EUROPIE

ŹRÓDŁO: KOMISJA EUROPEJSKA, FUNDACJA REPUBLIKAŃSKA

Co przeszkadza w prowadzeniu biznesu

► Największymi barierami dla rozwoju mikro oraz małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce są w pierwszej kolejności zbyt wysokie koszty pracy (57%), a w drugiej nieprecyzyjne przepisy (53%). Równie uciążliwymi są: niestabilne prawo (41%), skomplikowany system podatkowy (38%) i niedostosowanie przepisów prawa pracy do realiów funkcjonowania (32%).

(Badania BCC i Instytutu GfK Polonia, przeprowadzone w I połowie 2011 roku wśród polskich firm)

► Pierwsza reakcja na kryzys to optymalizacja zatrudnienia – pod nóż idą „drodzy” (doświadczenie, wrośnięci w firmę), pozostają tani, a więc bez doświadczenia.

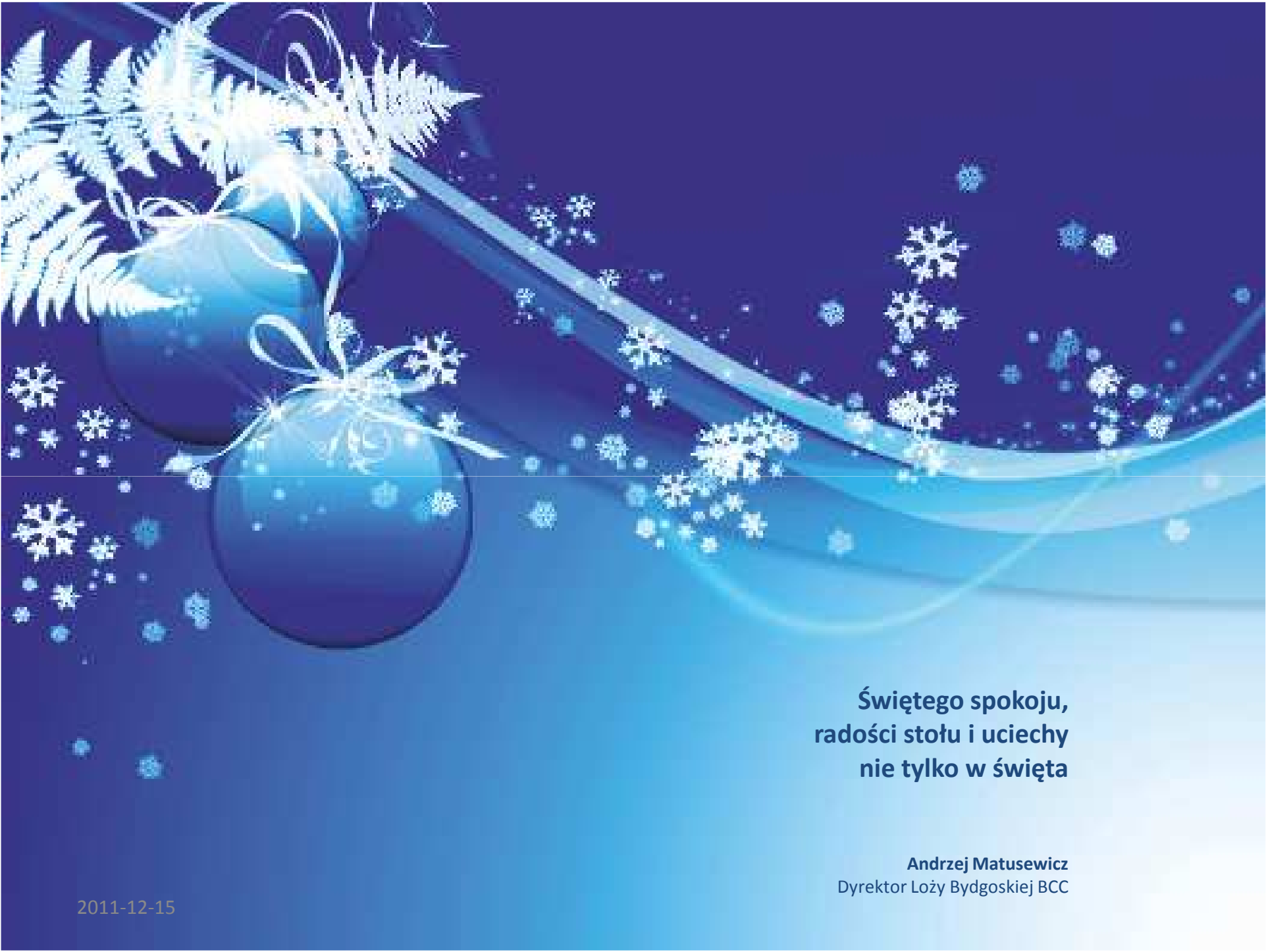

Wg raportu „Ocena stanu przygotowania podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawicznego w zakresie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy” ponad 40% badanych instytucji publicznych z Kujaw i Pomorza deklaruje, że zainteresowanie ich działalnością zmniejszyło się w ciągu ostatnich 3 lat.

Kujawsko-Pomorskie znajduje się wśród pięciu regionów o najniższym odsetku uczestników kształcenia ustawicznego. U nas to 3,9%, a w województwie mazowieckim 8%. Na podstawie wyników Badania Aktywności Edukacyjnej Dorosłych można stwierdzić, że w Polsce:

- ◆brakuje świadomości konieczności stałego aktualizowania i uzupełniania kwalifikacji. Prawie co drugi Polak nie planujący podjąć w najbliższym roku kształcenia w jakiegokolwiek formie, uzasadnia to brakiem takiej potrzeby i przekonaniem, że raz zdobyta wiedza wystarczy na całe życie,
- ◆trudno jest przełamać stereotyp wąskiej specjalizacji jako klucza do sukcesu zawodowego,
- ◆pracodawcy nie doceniają kształcenia ustawicznego. W większości krajów UE odsetek przedsiębiorstw inwestujących w rozwój kadr jest prawie dwa razy wyższy niż w Polsce.

**Świątecznego spokoju,
radości stołu i uciechy
nie tylko w święta**

Andrzej Matuszewicz
Dyrektor Łoży Bydgoskiej BCC

2011-12-15